

Sygn. akt VI U 1471/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2022r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Karolina Chudzinska

Protokolant – starszy sekretarz sądowy M. M.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 kwietnia 2022r. w B.

odwołania: M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 9 września 2021 r., znak: (...)70/326- (...)

w sprawie: M. K.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o ustalenie obowiązku ubezpieczenia

z udziałem: Ł. S.

1. Zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że Ł. S. podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek M. K. w okresie od 1 grudnia 2019r. do 31 grudnia 2019r.
2. Zasądza od organu rentowego na rzecz M. K. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem kosztów zastępstwa prawnego.

Sędzia Karolinka Chudzinska

Sygn. akt VI U 1471/21

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 września 2021r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. stwierdził, że Ł. S. nie podlega ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia w firmie (...) w okresie od 1 grudnia 2019r. do 31 grudnia 2019r., ale podlega w tym okresie obowiązkowym ubezpieczeniom, jak pracownik M. K..

W uzasadnieniu podniesiono, że strony zawarły umowę o pracę dla pozorów, co skutkuje jej nieważnością.

Na rozprawie w dniu 4 kwietnia 2022r. pełnomocnik ZUS podał, że Ł. S. był zgłoszony do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu umowy zlecenia w okresie od 1 do 31 grudnia 2019r.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł M. K., domagając się jej zmiany, bowiem zawarta umowa odpowiadała woli stron i na jej podstawie ubezpieczony wykonywał na rzecz płatnika pracę, jako zleceniobiorca.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, powołując się ponownie na okoliczności przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

M. K. prowadzi działalność gospodarczą, w ramach której zajmuje się ocieplaniem budynków. W 2019r. miał zatrudnionych około 9 pracowników. Ł. S. był zatrudniony u odwołującego na podstawie umowy o pracę na czas określony, tj. od 29 października 2018r. do 31 grudnia 2018r. i od 1 stycznia 2019r. do 30 listopada 2019r., na 1/2 etatu, jako malarz. W związku z ograniczeniem ilości prac w miesiącu grudniu – z uwagi na warunki pogodowe oraz przerwę świąteczną, odwołujący nie zdecydował się na zawarcie z Ł. S. kolejnej umowy o pracę bezpośrednio po upływie czasu na który obowiązywała wcześniejsza umowa o pracę. Jednak płatnik był zadowolony z pracy ubezpieczonego i liczył się z zamiarem dalszego jego zatrudniania, dlatego też, gdy Ł. S. zwrócił się do niego z prośbą o umożliwienie mu wykonywania jakiejkolwiek pracy, tak, aby nie został bez środków do życia, biorąc dodatkowo pod uwagę zbliżające się święta, M. K. zdecydował się na zlecenie Ł. S. wyczyszczenia i przygotowania na kolejny sezon budowlany rusztowań. Wspomniane rusztowania, niezbędne podczas prac ociepleniowych świadczonych przez płatnika ulegają zabrudzeniu przez używane kleje i tynki, w szczególności cząstki tych materiałów wdostające się do części łączących poszczególne elementy rusztowania powodują trudności przy skręcaniu rusztowania. Rusztowania są przewożone z budowy na budowę, nie ma wówczas czasu na ich czyszczenie, dlatego też okres przestoju spowodowany warunkami atmosferycznymi jest optymalnym na wykonanie tych prac, których podjął się Ł. S. w ramach zawartej z M. K. umowy zlecenia. Wykonując czynności polegające na usunięciu przy pomocy szpachla kleju i resztek tynku z platform i rurek, z których składa się rusztowanie oraz czyszczeniu szczotką drucianą złączek, a następnie moczeniu ich wraz ze śrubami w ropie przez ok. 3 dni Ł. S. nie podlegał żadnemu nadzorowi, w szczególności nadzorowi ze strony dotychczasowego pracodawcy, sam ustalał czas pracy, przy czym część prac wykonywał w domu. W tym czasie w prowadzeniu dokumentacji związanej z działalnością gospodarczą pomagała M. K. żona – K. K., która była przekonana, że skoro Ł. S. nadal podlega ubezpieczeniu społecznemu, to nie ma potrzeby zgłaszania jakichkolwiek zmian w ZUS-ie.

Dowód: umowy z aneksami złożone przez ubezpieczonego jako załączniki do odwołania (k. 9 akt) oraz akt ZUS, umowy o pracę i inne dokumenty złożone do akt ZUS przez płatnika, zeznania odwołującego i świadków : K. K. (nagranie rozprawy z dnia 07.02.2022r.) oraz Ł. S. (nagranie rozprawy z dnia 4 kwietnia 2022r.).

Sąd dał wiarę dokumentom zgromadzonym w aktach przedmiotowego postępowania, ich autentyczność oraz moc dowodowa nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania, nadto Sąd również nie znalazł żadnych podstaw, aby czynić to z urzędu. Podkreślić przy tym należy, że zgodnie z art. 244 § 1 k.p.c. dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Z kolei w świetle art. 245 k.p.c. dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Sąd dał wiarę zeznaniom odwołującego oraz powyższych świadków. Zeznania te były bowiem logiczne, spontaniczne i wzajemnie się uzupełniały. Nadto zeznania te korespondowały z pozostałym materiałem zgromadzonym w aktach sprawy.

Sąd uznał także, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jest wystarczający do wydania rozstrzygnięcia, a przeprowadzenie dowodu z ksiąg rachunkowych odwołującego, o co wnioskował organ rentowy, nie ma będzie miało wpływu na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy, której przedmiot sprowadza się do rodzaju podstawy stanowiącej o obowiązku podlegania ubezpieczeniu społecznemu, a nie kwestii samego podlegania ubezpieczeniu.

Sąd zważył, co następuje:

Przenosząc ustalony stan faktyczny na grunt przepisów prawa Sąd uznał, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie. Kwestią sporną w niniejszej sprawie była kwestia ustalenia, czy w miesiącu grudniu 2019r. Ł. S. i M. K. łączyła umowa zlecenia.

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2016 r., poz.963 ze zm.), obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy zlecenia.

Organ rentowy zarzucił w swojej decyzji pozornosc zawartej umowy zlecenia, wskazując że zawarta między stronami umowa faktycznie styanowiła umowę o pracę.

Sąd wskazuje, że aby umowa zlecenia została uznana za pozorną, zgodnie z dyspozycją przepisu art. 83 § 1 k.c. konieczne jest spełnienie łącznie trzech elementów: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozoru, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozoru.

Odnosnie umowy o pracę - w każdym przypadku, jak wskazuje się w orzecznictwie, decydujące znaczenie mają treść umowy i okoliczności faktyczne jej wykonywania, w kontekście art. 22 k. p., który zawiera legalną definicję stosunku pracy, wskazuje na jego cechy, określa jego treść, podmioty oraz zobowiązania wzajemne stron. Konstytutywne cechy stosunku pracy odróżniające go od innych stosunków prawnych to dobrowolność, osobiste świadczenie pracy w sposób ciągły, podporządkowanie, wykonywanie pracy na rzecz pracodawcy ponoszącego ryzyko związane z zatrudnieniem i odpłatny charakter zatrudnienia. Wymienione elementy powinny wystąpić łącznie by doszło do zawarcia stosunku pracy. Dlatego też o charakterze umowy o pracę nie może przesądzić tylko jeden jej element, ale całokształt okoliczności faktycznych. O tym, czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowi faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k. p.

Istota sporu zaistniałego w niniejszej sprawie koncentrowała się na prawnej ocenie ważności umowy zlecenia z dnia 1 grudnia 2019 roku, zawartej pomiędzy Ł. S. a płatnikiem składek M. K., przy czym przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło na stwierdzenie, że Ł. S. po wyczerpaniu okresu, na który zawarta była umowa o pracę, w grudniu 2019r. wykonywał dla M. K. czynności (odmienne niż w ramach stosunku pracy) na podstawie zawartej między stronami umowy zlecenia. Jak wykazano bowiem wyżej, zarówno wolą stron było zawarcie umowy zlecenia, jak i sposób jej wykonywania odbiegał od elementów charakterystycznych dla umowy o pracę.

Reasumując, zawarta umowa zlecenia odzwierciedlała rzeczywistą wolę stron i na jej podstawie zleceniobiorca – Ł. S. wykonywał czynności na rzecz zleceniodawcy – M. K.. Zasadność stwierdzenie organu rentowego, że umowa zlecenia z dnia 1 grudnia 2019r. była pozorną, w toku przedmiotowego postępowania nie została wykazana

Mając na względzie powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, jak w punkcie 1 wyroku.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu Sąd wydał w oparciu o przepis art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Natomiast zgodnie z treścią art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach. Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach. Uszczegółowienie tej normy stanowi zaś przepis § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 265), zgodnie z którym opłaty stanowiące podstawę zasądzania kosztów zastępstwa prawnego ustala się z uwzględnieniem stawek minimalnych określonych w rozdziałach 2 – 4. Zgodnie z przepisem § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawach o świadczenia pieniężne z zakresu ubezpieczeń społecznych i o podleganie ubezpieczeniom społecznym

stawka minimalna wynosi 180,00 złotych. Stąd też uznać należało, że niniejsza sprawa jest sprawą o ustalenie obowiązku ubezpieczenia, a w rezultacie przy ustalaniu kosztów zastępstwa prawnego zastosowanie znajdzie stawka minimalna w kwocie 180,00 złotych.

W związku z powyższym na podstawie wyżej powołanych przepisów, należało orzec jak punkcie 2 sentencji wyroku.

Sędzia Karolina Chudzinska